

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022635 20 Uvp
Banjaluka, 14.04.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi D. G. iz Z. broj ..., P., koga zastupa punomoćnik R. P. advokat iz B., (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 05.03.2018. godine, tužene Uprava ., u predmetu zabilježbe izvršenja u katastarskom operatu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022635 18 U od 18.03.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.04.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Odbija se zahtjev zainteresovanog lica za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja, P. j. R. broj ... od 28.12.2017. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je upis zabilježbe izvršenja u posjedovnom listu broj 523/5 k.o. Z., posjednika D. b. ... d.o.o. Z., na osnovu rješenja o izvršenju Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 I 045211 17 I od 21.12.2017. godine, donesenog po prijedlogu tužioca kao tražioca izvršenja. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora, a stavom 3. izreke odbijen je zahtjev zainteresovanog lica za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe sud obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 28.12.2017. godine, jer je za svoju odluku dala valjane razloge zasnovane na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Sud je podržao utvrđenje tužene da je zahtjevom dostavljenim prvostepenom organu dana 25.12.2017. godine zatražen upis zabilježbe postupka izvršenja na nepokretnostima koje se nalaze u katastarskoj opštini Z., za koju katastarsku opštinu nije osnovan katastar nepokretnosti u skladu sa odredbama važećeg Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12, 110/16 i 62/18 - u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru Republike Srpske), a što dalje znači da je za predmetnu upravnu stvar relevantna odredba člana 189. tog zakona koja propisuje da će se do dana osnivanja katastra nepokretnosti koristiti i održavati postojeće evidencije o nepokretnostima u skladu sa propisima na osnovu kojih su osnovane. Podržan je stav tužene da je predmetna evidencija u kojoj su upisane nepokretnosti koje su predmet izvršenja (katastarski operat) uređena Pravilnikom za održavanje premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik

Republike Srpske“ broj 17/09 i 35/12 - u daljem tekstu: Pravilnik), donesenim na osnovu odredbe člana 33. Zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 19/96 i 15/10), a koji Pravilnik u odredbi člana 1. stav 2. propisuje da održavanje premjera i katastra zemljišta obuhvata utvrđivanje promjena na zemljištu i objektima na zemljištu u pogledu njihovog položaja, oblika, površine, načina korišćenja, klase, katastarskog prihoda i podataka o korisniku zemljišta, kao i sprovođenje ili evidentiranje utvrđenih promjena na radnom originalu plana i sprovođenje promjena u katastarskom operatu, dok u odredbi člana 2. propisuje da su promjene, u smislu ovog pravilnika, promjene u podacima upisanim u katastru zemljišta, kao i upis novih podataka koji predstavljaju sadržaj katastra zemljišta. Sud je zaključio da je pravilan stav tužene da shodno pozitivnim propisima nije predviđena mogućnost zabilježbe rješenja o izvršenju u katastarskom operatu, kao što je pravilan stav da se zabilježba vrši isključivo u zemljišnoj knjizi koja predstavlja javni registar stvarnih i drugih prava na nepokretnostima, kao i ostalih zakonom predviđenih činjenica od značaja za pravni promet, kako to propisuje odredba člana 2. stav 1. Zakona o zemljišnim knjigama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 67/03, 46/04, 109/05 i 119/08), u kom pravcu je Vrhovni sud Republike Srpske u presudi broj 11 0 U 017601 16 Uvp od 22.11.2018. godine zauzeo ovakav stav. Konačno, ocijenjeno je da nisu od značaja navodi tužioca kojim on ukazuje na to da je prethodno na istim nepokretnostima u katastarskom operatu izvršen upis hipoteke, uz zaključak suda da taj upis nije predmet ovog upravnog postupka, odnosno upravnog spora.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija njenu zakonitost zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira stav suda iz pobijane presude i iznosi da isti nije pravilan. Ostaje kod navoda da mogućnost zabilježbe izvršenja nije „rezervisana“ samo za zemljišne knjige, odnosno smatra da „propisanost“ zabilježbe izvršenja u zemljišnim knjigama ne negira mogućnost iste zabilježbe u katastarskom operatu, jer ta mogućnost nije isključena relevantnim propisima, posebno u situaciji gdje zemljišne knjige ne postoje kao u katastarskoj opštini Z.. Ističe da njegov stav potvrđuju odredbe člana 1. stav 2. i člana 2. Pravilnika koje organi i sud pogrešno tumače, jer ove odredbe propisuju da održavanje premjera i katastra zemljišta obuhvata pored ostalog sprovođenje promjena u katastarskom operatu, a promjene u smislu ovog pravilnika su promjene u podacima upisanim u katastru zemljišta, kao i upis novih podataka koji predstavljaju sadržaj katastra zemljišta. Ukazuje da je sadržaj katastra zemljišta definisan odredbama člana 65. i 68. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske, kojeg između ostalog čini i baza podataka nepokretnosti koja predstavlja skup geoprostornih i drugih podataka o nepokretnostima, a u koje podatke sigurno spada i postojanje rješenja o izvršenju koje je iz ovih razloga moralo biti zabilježeno. Navodi da pozivanje nižestepenog suda na presudu Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 017601 16 Uvp od 22.11.2018. godine nema nikakvog značaja, jer sudska praksa nije izvor prava, te dodaje da nije ni tražio da sud raspravlja o tome kako je upisana hipoteka na ovim nepokretnostima u katastarskom operatu, već je to dao sudu na uvid kao pokazatelj nejednakosti građana pred zakonom. Konačno predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da tužba uvaži i osporeni akt poništi, te da se tužena obaveže da mu nadoknadi troškove ovog postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u ukupnom iznosu od 1.316,25 KM.

Tužena u odgovoru na zahtjev navodi da ostaje kod razloga sadržanih u obrazloženju osporenog akta.

D.b. ... d.o.o. Z., zainteresovano lice, putem punomoćnika M. Đ. advokata iz B., dostavilo je odgovor na zahtjev u kome navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita i valjana obrazložena. Podsjeća da nepokretnosti koje su upisane u posjedovni list ne mogu biti predmet izvršenja, te posebno ukazuje na to da je sada na istim kao titular prava upisan drugi subjekt D. b. ... d.o.o. o. v. p. s., po osnovu ugovora broj OPU-185/18 od 29.01.2018. godine koji je zainteresovano lice zaključilo sa novim sticaocem da bi izmirilo dug po osnovu pravosnažne i izvršne presude Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 108138 14 Ps od 30.04.2014. godine. Predlaže da se zahtjev odbije i da se tužilac obaveže da mu nadoknadi troškova ovog postupka koji se odnose na sastav odgovora na zahtjev od strane advokata u iznosu od 1.023,00 KM.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovore na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 05.03.2018. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Osnovano sud ukazuje na bitnu okolnost da za katastarsku opštinu Z. nije osnovan katastar nepokretnosti u skladu sa odredbama Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske, a što dalje znači da će se do osnivanja istog, shodno odredbi člana 189. pomenutog zakona, koristiti i održavati postojeće evidencije o nepokretnostima u skladu sa propisima na osnovu kojih su osnovane. Konkretno, postojeća evidencija je uređena Pravilnikom donesenim na osnovu odredbe člana 33. Zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 19/96 i 15/10), koji Pravilnik u članu 1. stav 2. propisuje sadržaj ove evidencije, a to su podaci o zemljištu i objektima na zemljištu u pogledu njihovog položaja, oblika, površine, načina korišćenja, klase, katastarskog prihoda, te podaci o korisniku zemljišta, uključujući i promjene, ali samo one koje se odnose na prethodno pomenuti sadržaj katastra zemljišta, jer tako propisuje odredba člana 2. Pravilnika, kako to pravilno tumače organi uprave i nižestepeni sud, a u što svakako ne spada zabilježba postupka izvršenja.

Zbog navedenog je neosnovano pozivanje tužioca na sadržaj odredaba člana 65. i 68. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske, koje definišu sastav i sadržaj katastra nepokretnosti, ali samo onog koji je osnovan u skladu sa odredbama pomenutog zakona, što za katastarsku opštinu Z. nije slučaj, kako je prethodno obrazloženo.

Bez uticaja je prigovor tužioca da sudska praksa nije izvor prava, što i nije sporno, jer nižestepeni sud nije presudu zasnovao na odluci Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 017601 16 Uvp od 22.11.2018. godine, nego na relevantnim propisima koje je tumačio identično kao Vrhovni sud, kao što je bez uticaja prigovor tužioca u vezi sa stavom suda da se u okviru ovog upravnog spora ne može raspravljati o tome kako je na istim nepokretnostima u katastarskom operatu upisana hipoteka, jer to nije predmet istog, što je sve valjano obrazloženo u pobijanoj presudi.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonnosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizlazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na naknadu troškova istog.

Ovaj sud je odlučio kao u stavu 3. izreke presude, jer davanje odgovora na zahtjev koji je zainteresovanom licu sačinio advokat, za što je potraživana naknada, nije obavezna radnja u postupku, što proizlazi iz odredbe člana 38. ZUS koja propisuje obavezu suda da zahtjev dostavi na odgovor protivnoj stranci koja može u roku od 30 dana podnijeti odgovor. S obzirom da ovom, a niti jednom drugom odredbom ZUS nije propisano da propuštanjem te radnje nastaju posljedice za stranku, to proizlazi da troškovi koje je zainteresovano lice imalo po osnovu davanja odgovora na zahtjev, nisu bili neophodni za pravilan tok, a ni za okončanje ovog postupka. Zainteresovano lice dakle, ima pravo, ali ne i obavezu da daje isti, a kako sadržaj konkretnog odgovora na zahtjev nije imao bitan uticaj na ishod odlučivanja po podnesenom zahtjevu, ovaj sud nalazi da trošak sastava istog nije bio neophodan za okončanje predmetnog postupka. Shodno navedenom, ne radi se o troškovima koji su bili potrebni za vođenje postupka, zbog čega nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03-61/13), u vezi sa odredbom člana 48. ZUS, za njihovo dosuđivanje zainteresovanom licu.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić